

zet életében, de különösen fontos *most* nekünk, amikor a nemzet létét megmen-
teni, a magyar jövőt biztosítani csak úgy lehetséges, ha minden meglévő erő
összefog és egybeforr a végső nagy cél megvalósítása érdekében, ha az *in in-
tegrum restitutio* gondolatában egyesülnek mindazok, akik a mai helyzetben meg-
nyugodni nem tudnak. Ezt az egybeforrást, minden erőnek és értéknek a nagy
cél szolgálatába állítását, csak a magas kultúra ellenállhatatlan hatalmával lehet
biztosítani. Csak ha kialakul egy kollektív egyetemi lélek, ez tudja azt a lökést
megadni, azt az erőt kifejtteni, amely szükséges ahhoz, hogy a háború és forrad-
almak által szétválasztott lelkek ismét egyé váljanak.

De nem kisebb jelentőséggel bír az a körülmény, hogy éppen *itt*, Szegeden,
a Magyar-Alföld metropolisában sikerült a magyarországi egyetemek tanárainak
ezt az összejövetelét biztosítani, olyan helyen, amely a *magyar földművelő nép-
nek*, a lakosság számát tekintve is, a legnagyobb otthona, annak a földművelő
népnek, amely a magyar társadalomnak egyik legértékesebb eleme és amely —
merem állítani — minden más társadalom földműves népénél nagyobb értékeket
rejteget lelkében: az okos, a haladó konzervatizmus érzetét, a munka szeretetét,
a munka bírását, más társadalmi osztályokkal szemben a megbecsülés és türelem
érzetét, okos és tiszta logikát, az erős vallásos hitet, a tisztességtudást. A nemzet
föltámadásának és fennmaradásának másik előfeltétele ugyanis az, amire Tisza
István, az újabb idők legnagyobb magyar államférfia, annyiszor rámutatott: hogy
a magyar földművelő nép lelkében, bensejében meglévő nagy értékek fokozott mér-
tékben fölszínre hozassanak, a kultúra erejével fölvértve fokozottan a közélet
szolgálatába állíttassanak, amit ugyancsak a magas kultúra ereje által lehet el-
érni és megvalósítani. Csak így lehet biztosítani azt, hogy a régi magyar közép-
osztály, amely sajnos, az idők folyamán nemcsak számban, de ellenálló erőben is
megfogyatkozott, új és méltó elemekkel frissíttessék föl.

Ha a meglévő társadalmi erők egy nagy egységben egybeforrnak és ha
ez a megteremtett egység a magyar földműves nép köréből kiemelkedő, a magas
kultúra erejével kiemelt új értékekkel megnesemítve lesz, csak akkor fog be-
következni az, hogy a nagy cél szolgálatában egy nagy egybeforrott, speciálisan
magyar nemzeti sajátosságokkal átítatott, az erkölcs és vallás erejével alátámasz-
tott, kulturált olyan erőösszeség áll a nemzet rendelkezésére, amely minden aka-
dályt letipró hatalmával a végső célt nézve, biztosan halad előre a gondolat meg-
valósítására, amely mindannyiunk lelkét betölti.

ALFÖLDKUTATÁS.

Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara.

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, amely az Alföld 7 és egy-
negyed millió holdjából 3 millió holdat ölel fel, adottságából kifolyólag érzi azt
a kötelességét, amely e téren reá várakozik.

Az Alföldnek — mint önálló gazdasági egységnek — problémája azóta
szerepel a közvéleményben, mióta azt a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Ka-
mara felvetette. A Kamara addig, amíg nem volt Mezőgazdasági Talajtani Inté-

zete, a Szegeden levő Alföldi Mezőgazdasági Intézetet jelentős anyagi összeggel támogatta szikes kísérletek beállításában. A vadvizek levezetése érdekében arra törekszik a Kamara, hogy megfelelő érdekeltség jöjjön össze, amellyel e kérdés megoldható. Az Alföld homokos területeinek megjavítása érdekében április hó 24.-én rendezett Kecskeméten országos nagygyűlést a kamara, az ország legkiválóbb szakembereinek nyílt alkalma megvitatni a homoki gazdálkodás problémáit. Az alföldi növénytermelés fellendítése érdekében évenként kb. ezer műtrágyázási és vetőmag-kísérletet állít be a kamara, részint azért, hogy kipróbálja, melyek azok a gabonafajták és egyéb növények, amelyek itt a legnagyobb haszonnal termelhetők, másrészt azért, hogy a műtrágyaféléket és a nemesített vetőmagvakat népszerűsítse. Az alföldi gyümölcsstermelés fejlesztése érdekében 50 kat. holdon mintagyümölcsöst és gyümölcsstermelési kísérleti telepet létesített, amelyen gyümölcsösök ápolására szakemberek kapnak kiképzést, 1927 tavaszán 80 gyümölcsfavédelmi kísérletet állított be a Kamara. Indítványára került bele az alföldi erdősítésről szóló törvény végrehajtási utasításába, hogy az alföldön fásítani gyümölcsfákkal is lehet. A növénytermelési és gyümölcsészeti munkát a kamara növénytermelési és gyümölcsészeti szakosztálya támogatja. A homoki növénytermelés érdekében Kecskemét város Bugac pusztáján 30 holdas növénytermelési kísérleti telepet létesített a Kamara, ezenkívül Alpáron az O. F. B. révén szerzett 50 hold földet, amelyen homoki mintagazdaságot kíván létesíteni.

Az állattenyésztés terén az alföldi baromfi nemesítését, annak vérfelírásítását fajbaromfiak kiosztásával segíti elő a kamara. Az alföldi lakosság kulturális emelése érdekében előadásokat, tanfolyamokat, gazdanapokat rendez és 5 téli gazdasági iskolát tart fenn. A gazdasági élet minden ágára kiterjedő értékes statisztikai adatot gyűjtött össze az alföldi birtokelosztásról, munkásviszonyokról, gazdatársadalmi alakulásokról, a magyar marháról, a juhászatról, a népmivelési munkákról, a gyümölcsstermelési viszonyokról stb.

A kamara, illetve annak igazgatója, dr. Gesztelyi Nagy László indított meg nagyarányú munkát a tanyavilág érdekében is. 1924-ben jelent meg *Az Alföld gazdasági jövője* című munkája, majd 1925-ben *Az Alföld* című munkája, melyet a Kamara több ezer példányban küldött szét az illetékesekhez. Megalkotta a kamara tanyai szakosztályát. Az igazgató 1925-ben a Magyar Közgazdasági Társaságban tartott előadást *Az Alföld gazdasági jelentősége* címen, 1926-ban pedig a *Magyar Tanyarendszer kialakulása* címmel. Ez utóbbi is megjelent füzet alakban mint a kamara kiadványa. Ugyancsak a Kamara igazgatójától jelent meg a *Magyar Tanya* című munka, mely szintén az alföldi probléma legfontosabb kérdésével foglalkozik. A Kamara kezdte meg a tanyalátogatásokat is, amelynek ma már nagy jelentősége és eredménye van az alföldi nép életében. Most az sajtó alatt a kamara kiadásában Westsik Vilmosnak — az alföldi futóhomok legkiválóbb ismerőjének — e kérdéssel szóló nagy munkája. Ugyancsak a Duna—Tiszaközi Kamara vetette fel azt a gondolatot is, hogy *Alföldért Dolgozó Szövetség* név alatt össze kellene hozni mindazokat az intézményeket és szerveket, amelyek az Alföld érdekében működnek. A Kamara indította meg azt a mozgalmat is, hogy az alföldi városok az alföldi és tanyai tájakról fényképfelvételeket készíttessenek. Az alföldi tájak megörökítése azt a célt is szolgálná, hogy a külföld előtt ne csak városainkat, hanem a magyar életnek igazi otthonát, fészket, az Alföldet, a falut, a tanyát, a pusztát, a legelő méneseket, a Tiszaparti füzeseket, szőlőket, a népviseleteket és mezőgazdasági munkákat is meg-

ismertessük. Már kínálkozott is alkalom ezekkel propagandát csinálni, egy angol tudósnak a magyar Alföldről írandó művéhez szép és jelentős fényképsorozatot küldött a Kamara.

A szegedi egyetem archaeologiai intézete.

Az egyetem *archaeologiai intézete* működését csak 1924. szeptemberében kezdette meg. A Pósta Béla halálával megüresedett tanszékre Dr. Buda y Árpád neveztetett ki, aki a gazdag kolozsvári múzeumból csak az intézet 25 éves tradícióját hozta magával. Ennek a tradíciónak a szellemében kezdte meg az intézet, változott viszonyok közt, működését. Az intézet vezetője előtt csak egy olyan gyűjtemény berendezése lebeg, amely a tanításhoz szükséges anyagot jól megfigyelt, rendszeres ásatásból akarja megszerezni; az ásatásokat egyúttal a hallgatóság gyakorlati kiképzésére is fel akarja használni. Nem törekszik olyan múzeum létesítésére, amely a nagyközönség igényeit van hivatva kielégíteni.

Ennek a kettős célnak érdekében folytatta az intézet eddigi ásatásait s azoknak eredményét a kolozsvári mintára megindított bőséges német vagy francia nyelvű kivonatokkal ellátott *Dolgozatok — Arbeiten — Travaux* című folyóiratában publikálta. Az ásatások és a folyóirat költségeit minden állami támogatás nélkül teremtette elő, de az intézetnek juttatja azokat a folyóiratokat, amelyeket a külföldről cserébe kap. Ezidőszert mintegy hatvan folyóirat jár az intézetnek.

Ásatásokat végzett az intézet a csanádmegyei Bökényben és Magyar-csanádon, az aradmegyei Nagykamaráson és Bánkuton, továbbá a torontálmegyei Ószentivánon. Az ásatások eredményét a folyóirat eddig megjelent két évfolyamában tette közzé. Az elmúlt nyáron végzett ásatások egyrészeről a folyóiratnak már nyomdában lévő harmadik évfolyama fog beszámolni.

SZÉPHALOM.

Folyóiratunk életének újabb mozzanatairól őszi számunkban számolunk be.